བར་རིས་གསར་འགྱུར།

བོད་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་ཐུན་གྱི་བརྒྱན་བར་ཡིག་ཆགས།

—— སྡུག་བསྔལ་དང་འཚོ་བ་གསར་པ་བརྒྱུད་སྲོང་བའི་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ།

འདི་ལོ་ཟླ95ལ་སོན་པའི་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ་ནི་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་གསང་སྦྱགས་ཆུས་ཀྱི་བ་ཚང་གོག་རྒྱལ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཟླ6ནས་བཟུང་ཁོང་གིས་མངའ་བདག་གི་ནང་བཟན་བྱས་ཏེ་འཚོ་བའི་དཀའ་སྡུག་ཚང་མ་མྱངས་ཡོད།

ཚེ་རིང་ལྡ་མོས“ང་རང་ལོ6ལ་སྒེའས་དུས་མངའ་བདག་གཞན་ཞིག་ལ་བཙོངས་པ་དང་། དེ་དུས་གཉིར་པའི་ཕྱུག་ལྡ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས། སྒོབས་དེ་ཏུས་རང་ཉིད་གཟུགས་སྙོབས་ཆུང་ལ་ཤ་རིད་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ལྡ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱུག་ཀུགས་པ་དེ་ཀུབ་ཏུ་འཕྲུར་རིམ་བཞིན་རང་ཉིད་མ་ལ་འགྲེལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཕྱུག་ཏུས་ཚེ་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་རྩད་ཐོག་གི་ཡོད”ཅེས་ཕྱིར་བྱན་བཞིན་བྱ་བཤད།

ནང་བཟན་ནི་ཞིང་བྱན་བདག་ཡོས་གང་ཐུང་བ་བཙོངས་བཞམ་སྒོང་ཀྱི་ཡོད། ལོ12ལ་སྒེའས་སྐབས་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ་རང་དབང་མེད་པར་ཙམ་མ་དང་ཁ་བྱལ་ནས་ཆ་ཀུས་གང་ཡང་མེད་པའི་བསམ་མཁར་གཞིས་ཀར་སྒེའས། 1959ལོར་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ་ཡོད་གསའི་བསམ་མཁར་ཐོང་ཚོར་དམངས་གཙོའི་བཙོས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་། ལོ་དེར་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ་ཕོང་ཀྱི་ཞིང་བྱན་ཁྱི་ཚོ་བཀུ་དང་མཉམ་དུ་ཡར་ལངས་བཙན་འགྲེལ་ཐོག་ལྟོ་ལ་ཕྱིས་ནས། ཟླིད་གཞུང་གིས་ལོ3ལ་ཁང་པ་ཡོད།

ཚེ་རིང་ལྡ་མོའི་ལྷག་སྐྱལ་དང་ཐེ་ཁྱིད་འགོ 1961ལོའི་རྟ3པར་དེ་ལྟ་ནང་བཟན་ལས་ཐུབ་པའི་ཕོང་ཀྱི“དབུལ་ལོའི་རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང”དང་ལོ། དེ་ཐེ་གངོང་ཐོང(དེང་གི་ཐེ་གངོང་ཆུས)བསམ་མཁར་ཐོང་ཚོར་བཙུགས་པ་རེད། དུས་རབས་ཐོང་མའི་ལོ་རབས་བདུན་ནུ་དང་བཅུད་ནུའི་ནང་ཚེ་རིང་ལྡ་མོར“ཀུལ་ལོངས་ཀྱི་ངལ་ཐོག་ལ་ཁ་ཕབ”ཅེས་ཀྱི་མཚན་ཟླུན་ཐོབ་པ་མ་རེད། སྒེའས་གཉིས་བསྡུར་མར་ཀུལ་ལོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་ཐེར“ཀུལ་ལོངས་ཀྱི་ཀུན་ཐུགས“ཀུལ་ལོངས་ཀྱི་ངལ་ཐོག”ལས་ཀྱི་ཕོང་ཁ་ཡིན་པ། ཕོང་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིར་བདམས་ལ། ཕོང་ཁང་ཐུགས་ཚོ་ལས་ཀུང་ལ་ཁ་ཕབ་ཅིང་ལ་ལ་ཁ་ཕབ”ཅེས་ཀྱང་ཁ་ཤད།

↑ འདི་ནི་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ་ཡིན་པ།

↑ འདི་ནི་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ(དགྱེལ)དང་རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁོངས་མིའི་མི་རབས་ཟླས་མ་དང་མཉམ་དུ་བཀྲབ་པའི་པར་ཡིན་པ།

↑ པར་ཁོང་མ་ནི་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ(གཡོན་ཀྱི་དང་པོ)དང་རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་གི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མིས་ཞིང་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པ། པར་འོག་མ་ནི་ཚེ་རིང་ལྡ་མོས(གཡོན་ཀྱི་མདུན)ཐེ་ལྷལ་ཀྱི་ཐོང་ལྡན་དུ་ཕའི་ཅི་དྲག་ཙལ་སྐྱོང་བཞིན་པ།

← པར་ཁོང་མ་ནི་1965ལོའི་རྟ9ཚེས8ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་སྡོངས་མི་ཏམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་དང་པོའི་ཚོགས་འདུ་ཕེངས་ཏང་ཡོར་ཕོད་རང་སྐྱོང་སྡོངས་ཀྱི་ཁུངས་ཁྱི། ཁུངས་ཁྱི་གཞོན་པ། རང་སྐྱོང་སྡོངས་མི་དམངས་ཕྱུ་ཡོན་ལྷན་ལང་གི་ཕུ་ཡོན་བཙས་འདེམས་བསྐོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཐུས་མི་ཚེ་རིང་ལྡ(གཡས་ཀྱི་དང་པོ)འདེམས་ཨོག་འཕེན་བཞིན་པ།

པར་གཡས་པ་ནི་1979ལོར་ཚེ་རིང་ལྡ་མོ(མདུན)ཡིས་ཁུང་ཅིའི་ཅྭ་ཡོན་ཀྱི་ལྷེ་འཁྲིད་དེ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཞིང་ཁ་འདེབས་པའི་ལས་དོན་སྒེའ་ལ་ཏེ་ཞིང་ནང་དུ་དཀྱན་ཀོ་དང་རྒྱ་སྒོན་སྟོལ་འདེབས་བྱས་ཚུལ་ལ་ལྟ་བཞིན་པ།

ཀུན་ལྡོངས་ཀས་མཐོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱུར་པོ་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཕོད་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་ཅུས་ཕྱགས་ཡོད་རྒྱས་ཚོམ་པ།

(པར་ངོས་དང་ཕོར་མཐུད) ཕོ་འདི་ཉིད་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་ལས་ལུགས་ཀུན་ལ་ཁ་ཕབ་ཅིང་ཕ་ཐག་ཆ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་ཀྱི་ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཐ་ཚད་ནི་ཁ་ཤས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཐ་ཚད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཁ་ཕ་ནི་ཁ་ཤས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཁ་ཕ་ཡི་ཁ་ཕ་ནི་ཁ་ཤས་ཆུང་ཤོས་ཡིན། ཁ་ཕ་ཡ